
Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası

Temmuz 2010

Belirli bir miktar
malın, menkul değerin, göstergenin, ya da para biriminin,
belirlenen fiyattan,
gelecekte belirli bir tarihte, yerde ve koşullarda,
satın ve teslim alınmasını ve teslim edilmesini içeren,
yasal olarak bağlayıcı,
“sözleşme”.

VOB: VOB'DA İŞLEM GÖREN SÖZLEŞMELER

2

PAMUK

BUĞDAY

G-DİBS

IMKB 30

IMKB 100

TL / EUR

TL / USD

ALTIN

VOB: NEDEN VADELİ İŞLEMLER

4

SEANS SÜRESİ

VOB seans süreleri sayesinde Spot piyasa açılmadan piyasanın yönünü tayin edebilir, kapanışta ise özellikle piyasamızı yakından ilgilendiren yabancı borsaların (Dow Jones ve Bovespa) açılış değerlerini görebilir ve yatırımlarınızı yönlendirmede yardımcı bir kaynak elde etmiş olursunuz.

VERGİ MUAFİYETİ

1 Ocak 2009 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere VOB'da işlem gören VOB-IMKB30 ve VOB-IMKB100 vadeli işlem sözleşmelerinden elde edilen kazançlar için tevkifat oranı % 0, diğer VOB sözleşmeleri için %10'dur .

EMİR İPTALİ

Pasif olarak vermiş olduğunuz alış (uzun) veya satış (kısa) emrini seans saatleri içerisinde istediğiniz zaman iptal edebilir,tam tersi yeni pozisyonlar alabilirsiniz.

KORUNMA İMKANI

Üretici,ithalatçı,ihracatçı için faiz, kur ve fiyat riskine karşı korunma

NEMALANDIRMA

İşlem yapmak amacıyla Takasbank'a aktarmış olduğunuz bakiyeniz en iyi gayret aracılığıyla gecelik olarak nemalandırılır.

KALDIRAÇ ETKİSİ

Yatırılan küçük başlangıç teminatlarıyla, büyük hacimli pozisyonlar alabilirsiniz.

KAR'IN KULLANILMASI

Açmış olduğunuz pozisyon sayesinde elde etmiş olduğunuz kar ile dilerseniz yeni pozisyonlar açabilir veya pozisyonunuzu kapatmadan kar'ı nakit olarak alabilirsiniz.

FİZİKİ /NAKDİ UZLAŞMA

Dünyada birçok organize vadeli işlemler borsasında fiziki (dayanak malın fiziki olarak teslimi) veya nakdi uzlaşma (fiyat farklarının nakden ödenmesi) yöntemi uygulanmaktadır. Vob'da fiziki teslimat yerine nakdi uzlaşma yöntemi uygulanmakla beraber, 7 Aralık 2009 tarihinden itibaren vade sonunda fiziki (hesaben) teslimatla sonuçlanacak dolar ve euro sözleşmeleri işlem görmeye başlamıştır.

Pozisyon alınırken sözleşmeyi alan taraf uzun, satan tarafsa kısa pozisyon sahibi olarak tanımlanır.

Bir sözleşmenin bir hesap tarafından alınması ve bir diğer hesap tarafından satılması bir **açık pozisyon** oluşturur. Açık pozisyon her sözleşmenin her vadesindeki toplam uzun veya toplam kısa pozisyonudur.

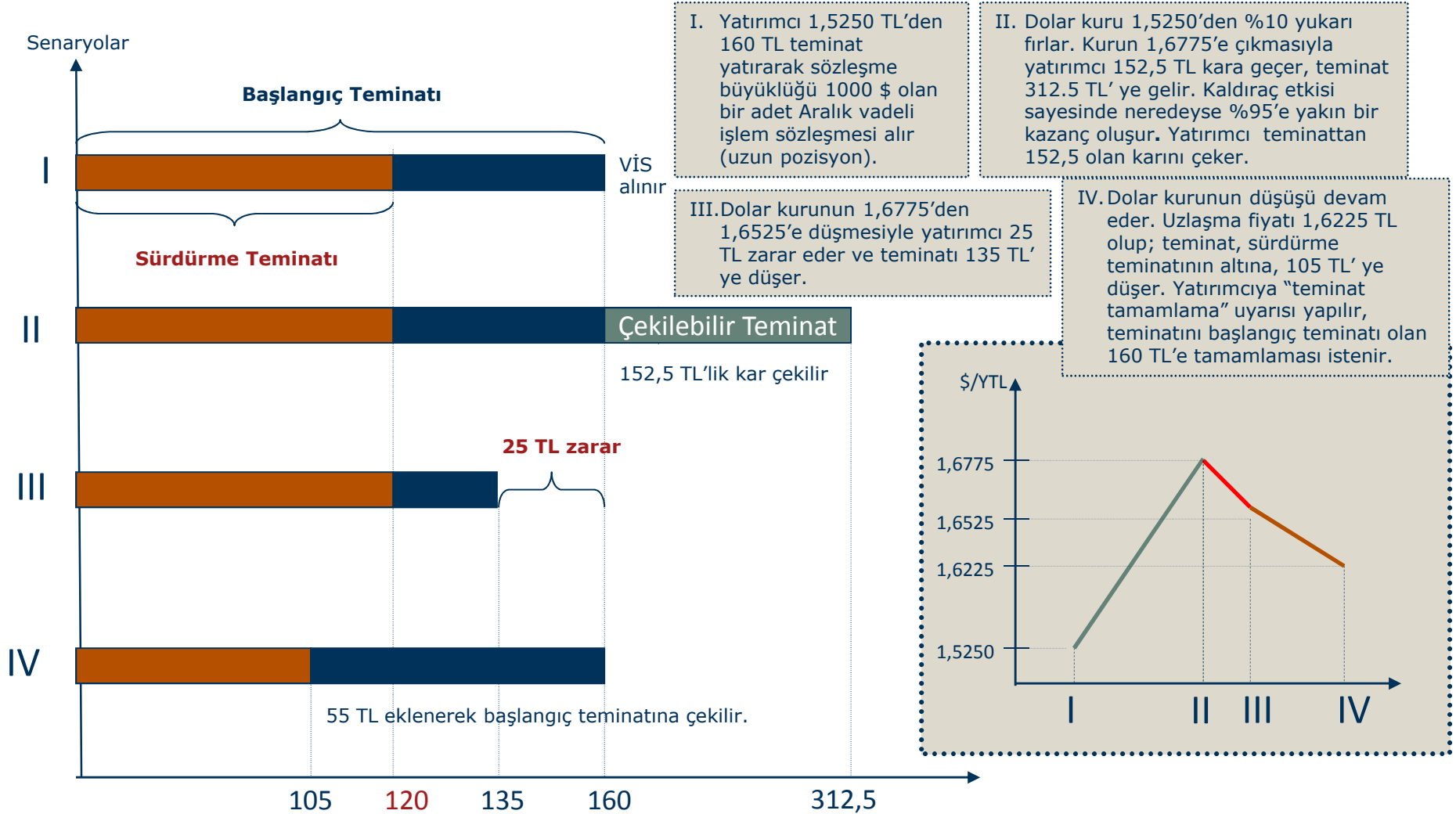
Yatırım amaçlı işlemlerde uzun taraf, alınan sözleşmenin fiyatının yukarı gitmesini beklerken, kısa taraf fiyatın aşağı doğru gitmesini ister.

Korunma amaçlı işlemlerde fiyatların aşağı veya yukarı gitmesi önemli değildir. Fiyat önceden zaten sabitlenmiştir (spot piyasadaki zarar veya kar, vadeli borsadaki kar veya zarar ile birbirlerini eşitleyecek ve fiyat sabitlenecektir).

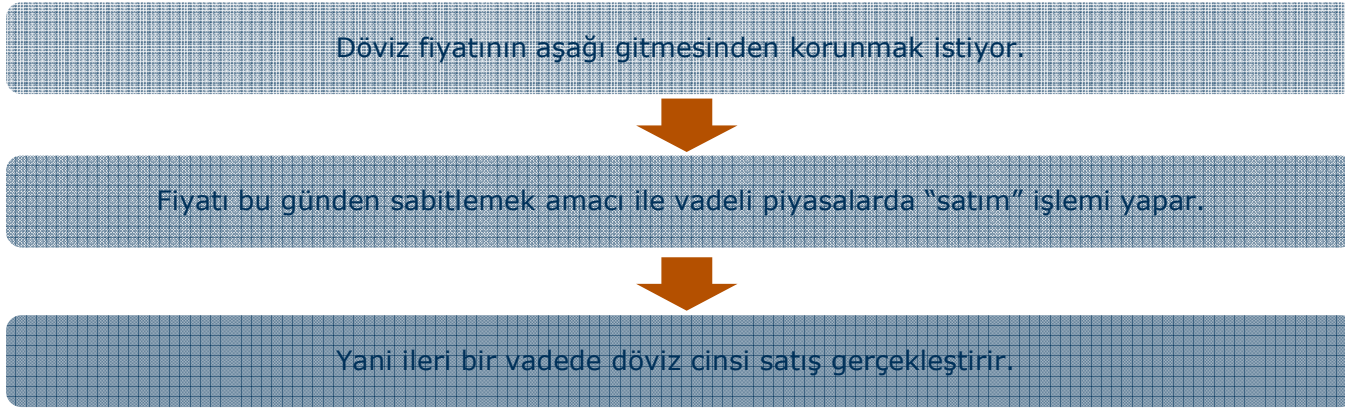
VOB: DÖVİZ İŞLEMİ ÜZERİNE FARKLI SENARYOLAR

7

VOB: KORUNMA ÖRNEĞİ: İhracatçı Firma

8

Tarih	22 TEMMUZ 2010
Cari \$/TL Kuru	1.5230 TL
Ağustos 2010 Vadeli Sözleşme	1.5425 TL
Vadeli Sözleşme Büyüklüğü	1,000 \$
İhracatçı A Şirketi	15 Ağustos 2010'da \$1 milyon ihracat bedeli alacak

İşlem: VOB'da 1000 kontrat kısa DOLAR/TL pozisyonu alır

VOB: KORUNMA ÖRNEĞİ:

9

Tarih	15 AĞUSTOS 2010
Cari \$/TL Kuru	1.5030 TL
Nisan Vadeli Kontrat	1.5125 TL

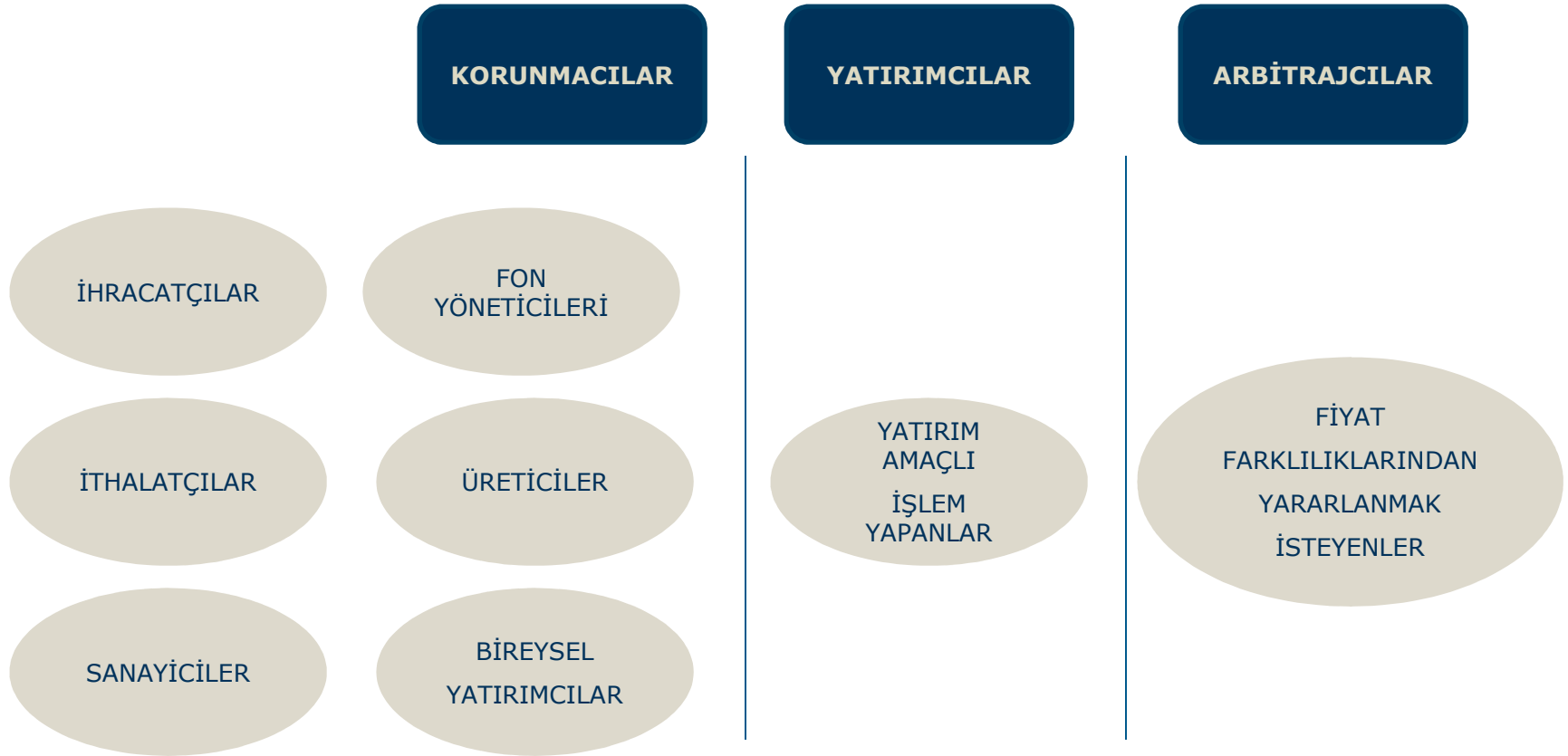
SPOT	$1,5230 - 1,5030 = 0,020 \times \$1.000.000$	20.000 TL ZARAR
VADELİ	$1.5425 - 1.5125 = 0,030 \times \$1.000.000$	30.000 TL KÂR

"Korunma işlemi yapılmıyaydı, 15 Ağustos tarihinde spot piyasada 20.000 TL daha ucuza satmış olacaktı".

"Korunma yöntemini seçmekle bu tutarı telafi etmekle kalmamış 10,000 TL de kazançlı çıkmıştır."

VOB: BU SÖZLEŞMELERİ KİMLER KULLANIR ?

10

AÇIK POZİSYONUMU KAPATMAK İÇİN SÖZLEŞMENİN VADE TARİHİNİ BEKLEMELİK ZORUNDA MIYIM?

VOB'ta bir sözleşme aldığınızda bunu kapatmak için vade tarihini beklemek zorunda değilsiniz.

Vadeye kadar olan sürede, borsada aynı vadede ve miktarda bir sözleşme satmak suretiyle (ters işlem) pozisyonunuzu kapatabilirsiniz.

Vadeye kadar olan sürede her an alım satım yapabilirsiniz.

BAŞLANGIÇ TEMİNATI

Her sözleşme için başlangıç teminat miktarları belirlenmiştir.

Teminat yapısı minimum %30 nakit ve maksimum %70 gayri nakdidir.

SÜRDÜRME TEMİNATI

Başlangıç teminatının %75'ine eşittir.

Hesaptaki teminat tutarı sürdürme teminatı seviyesinin altına düştüğü anda teminat tamamlama çağrısı yapılır.

YAYILMA TEMİNATI

Bir sözleşmenin bir vadesinde kısa diğer bir vadesinde uzun pozisyona sahip olunmasıdır.

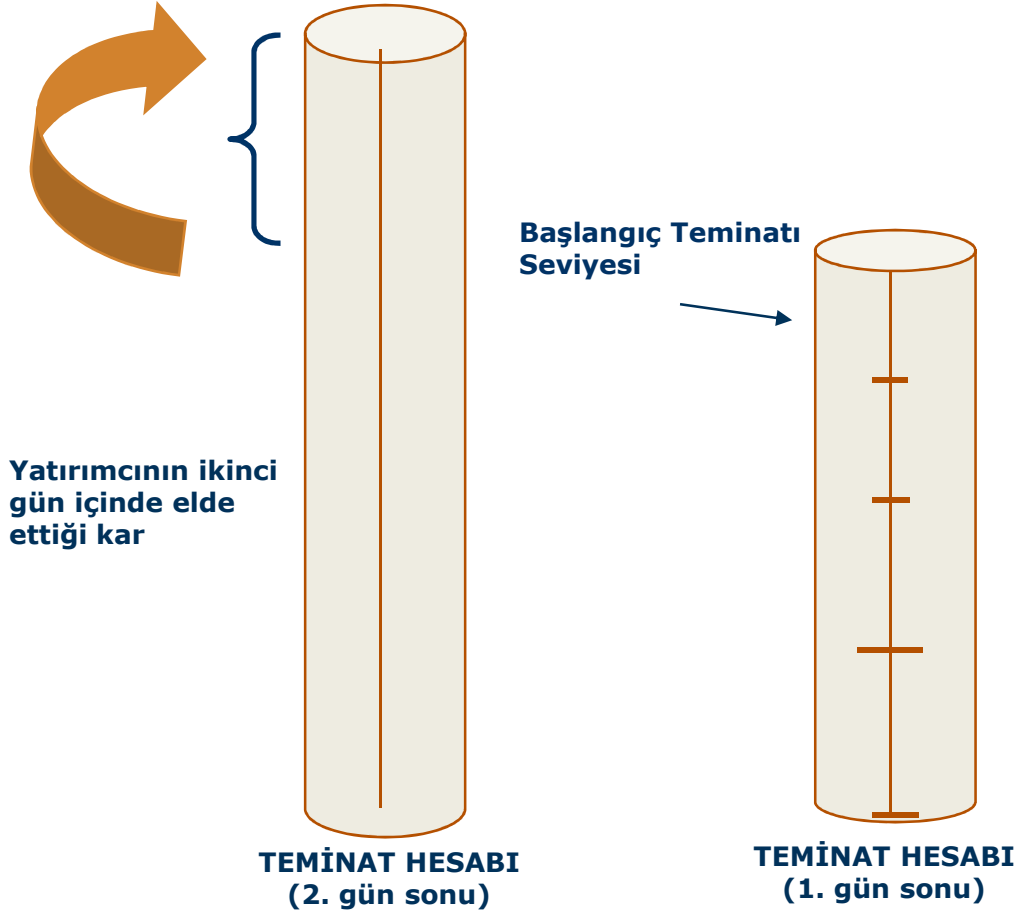
Başlangıç teminatının % 50'si olarak belirlenmiştir.

VOB: TEMİNATLAR

13

	Sözleşme Büyüklüğü	Başlangıç Teminatı (TL)	Sürdürme Teminatı (TL)	Sürdürme Seviyesi
İMKB 100 Endeksi	(İMKB-100 End./1000)x100 TL	700	525	%75
İMKB 30 Endeksi	(İMKB-30 End./1000)x100 TL	800	600	%75
TL Dolar	1.000 USD	160	120	%75
TL Euro	1.000 EURO	200	150	%75
FAİZ (G-DİBS)	10.000 TL (100 TL nominalden 100 adet DİBS)	300	225	%75
PAMUK (EGEST-1)	1.000 Kg	240	180	%75
BUĞDAY (AKS)	5.000 Kg	240	180	%75
ALTIN	100 Gram	500	375	%75

YATIRIMCI KÂRINI ERTESİ GÜN KAR AKTARIMI SONRASINDA HESAPTAN ÇEKEBİLİR

Uzlaşma fiyatına göre günlük olarak hesaplanan kâr veya zarar tutarı teminat hesaplarına günlük olarak yansıtılır.

Elde edilen kârlardan dolayı artan bakiyenin başlangıç teminatının üzerinde kalan kısmı her gün sonunda teminat hesabından çekilebilir

VOB: TEMİNATA KABUL EDİLEN KIYMETLER

15

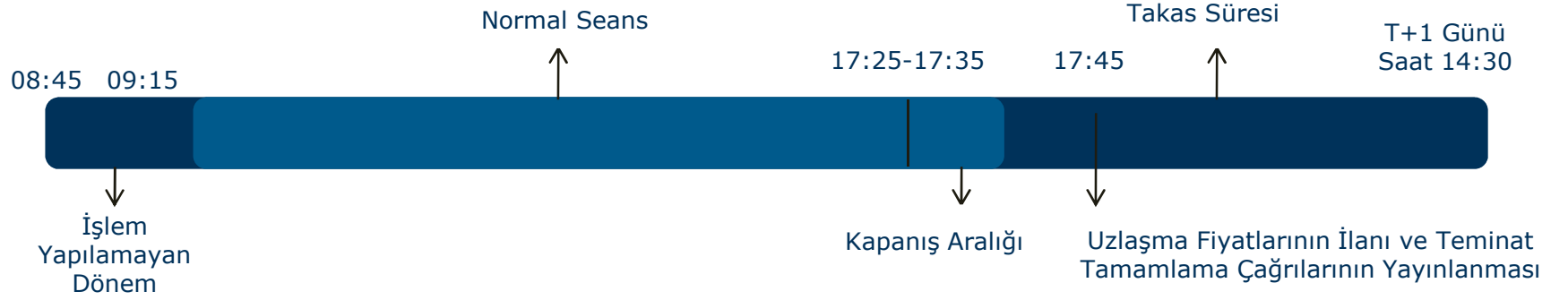
Teminat Türleri	Min. Oran	Max. Oran	Değerleme Katsayısı
Nakit (YTL)	%30	%100	1.00
Hazine Bonosu	%0	%70	0.90
Devlet Tahvili	%0	%70	0.80
Döviz Ödemeli Tahvil	%0	%70	0.80
Döviz Endeksli	%0	%70	0.80
Döviz	%0	%70	0.95
Yatırım Fonu (Likit)	%0	%70	0.90
Yatırım Fonu (B-Tipi)	%0	%70	0.80
Yatırım Fonu (A-Tipi)	%0	%35	0.70
Borsa Yatırım Fonu	%0	%35	0.70
Hisse Senedi (İMKB-30)	%0	%35	0.70

08:45-09:15 İşlem yapılmayan dönem.

09:15-17:35 Normal Seans.

17:45 Uzlaşma fiyatlarının açıklanması, teminat tamamlama çağrılarının yayınlanması

17:45 (T)- 14:30 (T+1) Teminat tamamlama amacıyla Takasbank ekranlarının kullanımı.

Seans Emri

- + Emrin sisteme girildiği seans için geçerli olan emirdir
- + Tüm emir tipleri için kullanılabilir

Günlük Emir

- + Emrin sisteme girildiği günün sonuna kadar geçerlidir.
- + Limit fiyatlı emirler ve şarta bağlı emirler için geçerlidir.

Tarihli Emir

- + Belirli bir tarihe kadar geçerlidir.
- + Limit fiyatlı ve şarta bağlı emirler için kullanılabilir.
- + Tarihli emir seçildiğinde, karşısındaki boş alan aktive olur ve alana bitiş tarihi yazılır.

İptal edilene kadar geçerli Emir

- + Limit fiyatlı emirler ve şarta bağlı emirler için geçerlidir.

VOB: OCAK-HAZİRAN 2010 İŞLEM HACMİ SIRALAMASI

18

KURUM BAZINDA VOB İŞLEM HACİMLERİ	İŞLEM HACMİ	%
İŞ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	46.943.423.345	10,90%
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş.	30.518.293.850	7,09%
SANKO MENKUL DEĞERLER A.Ş.	28.062.911.625	6,52%
TURKISH YATIRIM A.Ş	25.144.211.366	5,84%
MARBAŞ MENKUL DEĞERLER A.Ş.	22.884.208.225	5,32%
YAPI KREDİ YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.	19.049.024.440	4,43%
DENİZ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.	18.991.219.426	4,41%

Sorularınız için

20

Pazarlama Müdürlüğü

Mert Erdoğmuş Genel Müdür Yardımcısı	+ (90212) 350 24 12	merdogmus@isyatirim.com.tr
Can Pamir Müdür	+ (90212) 350 23 06	cpamir@isyatirim.com.tr
Sinem Cireli Müdür Yardımcısı	+ (90212) 350 23 54	scireli@isyatirim.com.tr
Volkan Ermiş Bölüm Yönetmeni	+ (90212) 350 22 34	vnermis@isyatirim.com.tr
Nilüfer Akça Bölüm Yönetmeni	+ (90212) 350 23 70	nakca@isyatirim.com.tr
Aslı Afşar Uzman	+(90212) 350 23 46	aafsar@isyatirim.com.tr
Ebru Belhan Temel Uzman	+ (90212) 350 23 82	etemel@isyatirim.com.tr
Bahar Bahtiyar Uzman Yardımcısı	+ (90212) 350 23 04	bbahatiyar@isyatirim.com.tr
Neşe Özkan Uzman Yardımcısı	+ (90212) 350 22 38	nozkan@isyatirim.com.tr

Burada yer alan bilgiler İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından tanıtım ve bilgilendirme amacı ile hazırlanmış olup, herhangi bir hukuki bağlayıcılığı yoktur. Burada yer alan bilgiler, önceden yazılı izin alınmadan, hiçbir şekilde yayınlanamaz, kopyalanamaz, kaynak olarak gösterilemez, değiştirilemez, çoğaltılamaz ve dağıtılamaz. Verilen bilgiler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir ve herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan bilgi, yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Yer alan tüm bilgiler önceden haber verilmeksizin değişikliğe uğrayabilir. Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu veri ve kaynakların kullanılması ile oluşturulacak yatırım kararları, mali durumunuz ile risk getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgilerdeki hatalardan, eksikliklerden ya da bu dokümana dayanılarak yapılan işlemlerden doğacak, doğrudan veya dolaylı, maddi/manevi zarar, ziyan ve masraflardan ve her ne şekilde olursa olsun üçüncü kişilerin uğrayabileceği her türlü zarar ve masraflardan dolayı İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. veya herhangi bir çalışanı sorumlu tutulamaz.

İletişim Bilgileri

21

Genel Müdürlük	İş Kuleleri Kule-2 Kat:12 34330 4. Levent İstanbul Tel: 0212 350 20 00 Faks: 0212 350 20 01	Levent Şubesi	İş Kuleleri Kule-2 Kat:4 34330 4. Levent İstanbul Tel: 0212 350 29 00 Tel: 0212 350 29 01
Akaretler Şubesi	Süleyman Seba Cad. No:44 B1 Blok D:10 34357 Akaretler İSTANBUL Tel: 0212 326 87 00 Faks: 0212 326 86 87	Maslak Şubesi	Büyükdere Cad. Nuru Plaza No: 257 34398 Maslak İSTANBUL Tel: 0212 367 85 00 Faks: 0 212 367 85 01
Ankara Şubesi	Tahran Cad. No: 3/8 06700 Kavaklıdere ANKARA Tel: 0 312 455 26 50 Faks: 0 312 466 60 62	Yeniköy Şubesi	Köybaşı Cad. İskele Çıkmaşı No:6 34464 Yeniköy İSTANBUL Tel: 0212 363 01 00 Faks: 0212 363 01 01
Bursa Şubesi	Atatürk Cad. Nalbantoğlu Mah. No:71/3 16160 Ozmangazi BURSA Tel: 0266 294 80 00 Faks: 0266 294 80 01	Yeşilköy Şubesi	Havalimanı Kavşağı EGS Business Park B3 Blok No:470 34149 Yeşilköy İSTANBUL Tel: 0212 463 20 00 Faks: 0212 463 20 01
İzmir Şubesi	Akdeniz Cad. No:14 Birsal İş Merkezi D:501 35210 Alsancak İZMİR Tel: 0232 488 90 00 Faks: 0 232 488 90 01	Suadiye İrtibat Bürosu	Bağdat Cad. Kılıçoğlu Apt. No:451 Kat:1 D:4 34740 Suadiye İSTANBUL Tel: 0216 665 46 00 Faks: 0216 665 46 01
Kalamış Şubesi	Fener Kalamış Cad. Tibaş Belvü Sitesi A2 Blok D:3 34726 Fenerbahçe İSTANBUL Tel: 0216 542 72 00 Faks: 0216 414 57 57	Almaata İrtibat bürosu	2nd Floor , Block A2 Samal Towers 97 Zholdasbekov St, 050051 ALMAATA KAZAKİSTAN Tel: +7 727 334 05 08 Faks: +7 727 334 05 09

Vadeli İşlemler ve Opsiyon Borsası

Temmuz 2010
